

zottságból kilépett. *Öexcellenciája 1907. óta volt tagja, majd elnökhelyettese a bizottságnak. Távozása nagy veszteséget jelent.*

A másik volt tagtársunk, akiről személyesen megemlékezni kívánok, Papp József Öméltósága, az ügyvédi kamara nagydémü elnöke. Öméltósága a bizottságnak legrégibb tagja volt. Kötelességeit bámulatos lelkiismeretességgel teljesítette, amire nézve jellemző, hogy a mult ciklus alatt egyetlen egy meghívásról le nem mondott. És amikor tőle bucsut veszek, nem mulasztatom el, hogy meg ne köszönjem azokat a nagyhatású beszédeket, amelyekkel évnnyitó teljes-üléseink fényét évről-évre emelni kegyes volt.

Tisztelt teljes-ülés!

Végtelen megnyugvással állapítom meg, hogy a bizottság működése a lefolyt egész ciklus alatt a lehető legharmonikusabb volt. Ezt a harmóniát, sőt szabad e kifejezést használnom, mely viszonyt egyetlen incidens, vagy félreértés meg nem zavarta.

A jövőre is bátor vagyok kérni társaim jóindulatu támogatását. Törekedni fogok arra, hogy erre a jóindulatra magamat érdemessé tegyem.

Felsőbírósi évnnyitó beszédek. Új és rokonszenves jelenség a magyar közéletben, hogy felsőbíróságaink évnnyitó teljes ülései túlnöttek régi kereteiken, amikor az egyes testületeknek szinte belső házi ügye volt az évnnyitó ülés. Ma az évnnyitó ülések kinálkozó alkalma felső bíróságaink elnökeinek, hogy szinte szózat-szerűen szóljanak nemcsak a magas fórumok bírának, hanem az egész ország közvéleményének, annak a közvéleménynek, amely örömmel, fogékonysággal várja a jogrend legizmosabb öreitől az irányítást. Az igazságszolgáltatás ormán álló felsőbíróságok munkájának igazi jelentősége mindenkor túlterjed az elbírált konkrét eseten. Az ítélet végrehajthatósága inter partes korlátai közé van szorítva. Az ítélet tekintélye, jogéletünket formáló ereje az egész ország egyetemének szól. Ebben a vonatkozásban a legfelsőbb bíróságok az ország nevelői. Még csak évtizeddel előbb is a politikai újév riportja volt a sajtó anyaga; örvendetes jelenség, hogy a felsőbírósi megnyilatkozások a napi sajtó orgánumain keresztül a legteljesebb nyilvánossághoz jutnak el.

A fenti elvi megállapításokat az idej évnnyitó beszédek teljesen igazolják. Oszwald István elnöki évnnyitó beszédében megemlékezett a tripartitum megjelenésének 350. éves jubileumáról és a római egyházjogi konferenciáról, amelyen a magyar jogászok előkelő szerepet vittek. Szóvá tette az aktuális jogi reformokat és különösen hangsúlyozta a családvédelem nagy nemzeti jelentőségét. Ennek során bölcs önkorlátolással mutatott rá arra, hogy egyedül a jogszabályok hatóerejétől nem lehet mindent várni, hanem szükség van a nemzet erkölcsi nevelésére. Nagy megértéssel az adott helyzet nehézségei iránt, de mégis elvi magaslatról szemlélve, állást foglalt a rendeleti jogalkotás ellen és a bírói függetlenség minél teljesebb kiépítése mellett.

Dr. Puky Endre a közgazgatási bírósi elnöke tanulmány-

szerűen foglalkozott a közigazgatási bíróság ideális feladatával, a bíróság intézményi fejlődésével. Lándzsát tört a közigazgatási jogvédelem elvi kiépítése mellett. Nyíltan utalt arra, hogy a központi kormányhatalom hatáskörének megnövekedése mellett és ennek ellensúlyozására szükség van a közigazgatási jogvédelem mai rendszerének, amely csak kiemelt esetekre — a szónok ki-tűnő kifejezése szerint „sávokra” — szorítja a bíróság igénybe-vételét, elejtésére, és a közigazgatási jogvédelemnek az egész vonalon való megteremtésére. A bírói hivatás lélekformáló ere-jét mutatja ez az évnnyitó beszéd. Önkéntelenül Jókai „Uj föl-desura” jut emlékezetünkbe, amiként a magyar föld a magyar érzést plántálta át az új földesurba, akként szólal meg ebben a beszédben a volt politikusból a nemzet jogait őrző, a kormány-nyal szemben is féltő bíró.

Dr. Degré Miklósnak a budapesti kir. ítélőtábla elnökének két beszédéről is meg kell emlékezni. A tábla évnnyitó ülésén jo-gos önértzettel hivatkozhatott a tábla élén eltöltött működésé-nek 10. évfordulójára. Nem véletlen, hogy a táblai elnök beszé-dében, aki egyuttal a bírói és ügyvédi vizsgáló bizottság elnöke is, ezuttal is megszólalt a fiatalság problémája. Természetszerű, hogy ez a kérdés foglalkoztatta a vizsgáló bizottság évnnyitó ülésén is.

Ha mindenképen helyeslendő is a bíró hüvös és előkelő visszavonulása a politikai mezőkről, a nemzet jövője, életsorsá-nak irányítása az egész nemzet ügye, és a napi eseményeket elmosó, a nemzet nagy céljait szem előtt tartó elgondolások a bírót is joggal foglalkoztatják és épen a nemzet érdekében szük-ségszerű is, hogy az ország fő bírójának szócsövén keresztül a nemzet jövőjét tekintő, a jog fegyvelmezetttségében megizmoso-dott bírói lélek a nemzet életének irányításában szóhoz jusson.

B. S.

Nagy Dezső Bálint doktor közigazgatási bíró. Lapunk olvasói-nak nem szükséges bemutatni dr. Nagy Dezső Bálintot. Sze-mélye mindazok előtt ismert, kik a magyar jogi irodalommal ro-konságot és barátságot tartanak. Mint a Magyar Jogi Szemle szerkesztőjét és a Magyar Jogászegyleti Értekezések és Tanul-mányok szerkesztőjét, valamint a Jogi Hírlap főmunkatársát ismerik azok, kik a magánjogi tudományok művelői, — mint az Illetékügyi Közlöny szerkesztőjét ismerik azok, kik a pénzügyi jog tudományával foglalkoznak. S ha csupán Nagy Dezső Bá-lintról volna szó, akkor be is fejezhetnők mondanivalóinkat e néhány sorral és azzal, hogy kifejezést adunk annak az őszinte örömnünknek, hogy a kiténtetés valaki olyat ért, aki egész élete munkálkodásával és elért eredményeivel reászolgált arra a ma-gas bírói pozícióra, amelyben minden bizonnyal ép oly megelé-gedésre fogja teendőit ellátni és a közt szolgálni, mint ahogyan ezt tette nehéz körülmények és még nehezebb feladatok között az ügyvédi karban.